

જન્મદિને વધામણી

નીતાબેન જે જાટકિયા ઉપપ્રમુખ, સંગિની

જામ્બુલાલ સી પટેલ સિનિયર એન્જિનીયર મો. ૯૯૦૯૩ ૯૨૭૮૪

યશ્વી સંધિયા ચૌહાણ મો. ૯૧૭૩૨ ૪૦૫૪૭

કાવ્યા છાયા ત્રિવેદી મો. ૯૭૨૪૩૧૭૩૫૮

કોબા સર્કલ પાસે સ્થિત મહાપ્રજ્ઞા વિદ્યા નિકેતન સ્કૂલ ખાતે શુક્રવારે ગ્લોબલ વોર્મિંગ તથા વિજ્ઞાન, પર્યાવરણ વિષયક જાગૃતિ અંગે કૃતિઓનું પ્રદર્શન તથા ફન ફેર યોજવામાં આવ્યો હતો. આ પ્રસંગે વિદ્યાર્થીઓએ વિવિધ વાનગીઓના સ્ટોલ્સ પણ ઊભા કર્યા હતા. (તસવીર : દિપેશ પરમાર)

ગણિત વિષયની આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધામાં ગુજરાત રાજ્યની વિદ્યાર્થીની ચેમ્પિયન

અમદાવાદ, તા. ૧૧ UCMACS આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધા ગણિત વિષયમાં ૨૦મી દિવસી ખાતે યોજાઈ હતી, જેમાં ૫૫

દેશોના ૧૧,૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો. આ સ્પર્ધામાં ૮ મિનીટના સમયમાં ગણિતના ૨૦૦ દાખલાઓ સોલ્વ કરવાના હોય છે. આવી અઘરી સ્પર્ધામાં અમદાવાદની વિદ્યાર્થીની બાજુ મારી ગઈ છે અને તેનું નામ છે સાનિયા મહાવીર બાગરેયા. સાનિયા ધો. ૪ અંગ્રેજી માધ્યમમાં શાહીબાગની રચના શાળામાં અભ્યાસ કરે છે. ખૂબ જ તેજસ્વી સાનિયાએ આ ટ્રોફી જીતી એમની શાળાનું અને માતા-પિતાનું ગૌરવ વધાર્યું છે. સાનિયાએ એકાગ્રતા લોજિક અને કોન્સિડેરેશની ૨૦૦ દાખલા સોલ્વ કર્યા હતા. સાનિયાના પિતા મહાવીર અને માતાના જણાવ્યા મુજબ તેની આ સિદ્ધીનો શ્રેય એમના વર્ગ શિક્ષક જસ્મીન શાહ અને શાળાને જાય છે. સાનિયાના ગણિત વિષય સાથેના ડેડિકેશનથી જ આ સિદ્ધી મળી છે. જસ્મીન શાહ જણાવ્યું હતું કે, આવી સ્પર્ધાથી વિદ્યાર્થીઓનો ગણિત પ્રત્યેનો ડર દૂર થાય છે અને તે ખૂબ જ આત્મવિશ્વાસથી જૂદી જૂદી સ્પર્ધાઓમાં સફળતા મેળવે છે. અમારી શાળામાંથી અન્ય એક વિદ્યાર્થી પણ ગણિતમાં સ્પર્ધા જીતીને આવ્યો છે.

સુંદર વિશ્વની કલ્પના સાથે વિદ્યાર્થીઓની શાંતિ કૂચ

ગિફ્ટ સિટી ખાતે સ્થિત જમનાબાઈ નરસી સ્કૂલના વિદ્યાર્થીઓએ સુંદર વિશ્વની કલ્પના સાથે શાંતિનો સંદેશ પ્રસારિત કરવા માટે એક શાંતિ કૂચનું આયોજન કર્યું હતું. સ્કૂલના ધોરણ-૧ થી ૬ માં અભ્યાસ કરતા ૨૦૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓ તેમના શિક્ષકો સાથે આ રેલીમાં જોડાયા હતા. હાથમાં વિષયનાં બેનર્સ, પ્લે કાર્ડ્સ સાથે વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા આયોજિત આ રેલીએ લોકોમાં ખાસ્તું આકર્ષણ જગાવ્યું હતું. સ્કૂલનાં પ્રિન્સિપાલ કવિતા બાજપાઈએ આ પ્રસંગે શાંતિ અને સુંદર વિશ્વની કલ્પના અંગે વિદ્યાર્થીઓને માર્ગદર્શન આપી તેમને પ્રોત્સાહન પૂરું પાડ્યું હતું.

મનોરંજન	
સિટી પલ્સ	
સ્કીન-૪	તમાશા
૧૨.૪૫	પ્રેમ રતન ધન પાયો
૩.૩૦	એન્ગ્રી ઇન્ડિયન ગોડેસીસ
૭.૦૦	હેટ સ્ટોરી-૩
૧૦.૦૦	સ્કીન-૫
છેલ્લો દિવસ	
૩.૪૫, ૬.૩૦, ૧૦.૦૦	હેટ સ્ટોરી-૩
૧૦.૦૦, ૧૨.૩૦	

આર જી પટેલ સ્કૂલની છાત્રાઓ ચિત્ર સ્પર્ધામાં ઝળકી

ગાંધીનગર, તા. ૧૧ શ્રીમતી આર જી પટેલ કન્યા માધ્યમિક અને શ્રીમતી એસ બી પટેલ કન્યા ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળા, સેક્ટર-૨ ઉમાં ધોરણ-૯ અને ૧૦મા ધોરણમાં અભ્યાસ કરતી ૨૧૦ વિદ્યાર્થીનીઓએ વર્ષની શરૂઆતમાં મધર ટેરેસા ચિલ્ડ્રન સેનેટ-સિન્ડિકેટને બચાવવા વિદ્યાર્થી નેતાઓ મેદાને બાજપે પણ શિક્ષણ મંત્રીને આવેદનપત્ર આપીને આ બાબતે કાર્યવાહી કરવા વિનંતી કરી હતી. ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં સેનેટ અને સિન્ડિકેટની મુદત પૂરી થઈ ચૂકી છે. નવી સેનેટ અને સિન્ડિકેટની રચના માટે ચૂંટણી થાય તેવી કોઈ શક્યતા નથી. માત્ર ગુજરાત યુનિવર્સિટી જ નહીં પરંતુ રાજ્યની અન્ય યુનિવર્સિટીઓમાંથી પણ તબક્કાવાર સેનેટ અને સિન્ડિકેટ નામશેષ થાય તેવી ગતિવિધિ શરૂ કરી દેવામાં આવી છે. સૂત્રો કહે છે સરકાર અને શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા સેનેટ અને સિન્ડિકેટને દૂર કરવા માટે ગમે તે કારણ આપવામાં આવે પરંતુ મુખ્ય કારણ કોંગ્રેસ અને એનએસયુઆઈનું વર્ચસ્વ ખતમ કરી દેવાનો કારસો છે. વિન્ડીક કમિટી દ્વારા તમામ યુનિવર્સિટી અને કોલેજોમાં પણ વિદ્યાર્થી પ્રતિનિધિત્વ ટકી રહે તે માટે ફરજિયાત ચૂંટણી કરવાની ભલામણ કરવામાં આવી છે.

‘આસ્વાદ’ અને વિવેકાનન્દ કાવ્યમ’ : બે સરસ પુસ્તકો : સર્જકો કુંદનબહેન દવે તથા પ્રા. ડૉ. અમ્બાલાલ પ્રજાપતિને હાર્દિક અભિનંદન

તાજેતરમાં મળેલાં બે પુસ્તકોના વાચને અમને ન કેવળ સમયના સદુપયોગનો લાભ કરાવ્યો છે, પરંતુ ચિંતને પ્રસન્નતાથી ભરી પણ દીધું છે. ને એટલે જ આ ગમતાનો ગુલાલ કરવાની લાલચ રોકી શકાતી નથી. આ બંને પુસ્તકોમાં સામ્યતા એ છે કે બંને પદ્યમાં છે, બંનેના સર્જકો શિક્ષણ કાર્ય સાથે જોડાયેલી વ્યક્તિઓ છે ને બંને સર્જકો વચસ્ક-પંચોતેર પ્લસ છે. એક ગુજરાતીમાં છે તો બીજું સંસ્કૃતમાં છે! આ પુસ્તકો એટલે એક આદરણીય કુંદનબહેન દવે રચિત ‘આસ્વાદ’ અને બીજું તે મુ.પ્રા. ડૉ.

અમ્બાલાલ પ્રજાપતિ રચિત ‘વિવેકાનન્દ-સાર્થશતાબ્દિ કાવ્યમ’. ‘આસ્વાદ’માં માનનીય કુંદનબહેન શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાના શ્લોકોનો ગુજરાતીમાં ભાવાનુવાદ આપ્યો છે. અલબત્ત, એમનો સીધો આધાર લખનાના શાયર - ઊંચા ગજના કવિ જનાબ અનવર જલાલપુરી કૃત ‘ઉર્દૂશાયરી મેં ગીતા’ છે. જનાબ અનવર જલાલપુરીએ ‘ઉર્દૂશાયરી મેં ગીતા’માં ગીતાજ્ઞના ૭૦૦ શ્લોકોનો ૧૭૬૧ શેરમાં ભાવાનુવાદ આપ્યો છે. એમણે શિતનને શેરમાં મૂકીને લોકો સુધી

ગહન વાતોને સરળ રીતે પહોંચાડવાનું ઉમદા કાર્ય કર્યું છે. તો જનાબ જલાલપુરીનું પ્રસ્તુત પુસ્તક વાંચીને અત્યંત પ્રભાવિત આપણાં કુંદનબહેનને તેનો ગુજરાતી પદ્યાનુવાદ કરવાની પ્રેરણા થઈ અને આ ૧૭૬૧ શેરને ગુજરાતી ભાષામાં, સરળ પદ્યમાં એવી સહજ અને સરસ રીતે આપણી સમક્ષ લઈ આવ્યાં છે કે ગીતાજ્ઞની મર્મભરી, બોધદાયી વાતો સહજતાથી સમજાઈ જાય છે - દિલને સ્પર્શી જાય છે.

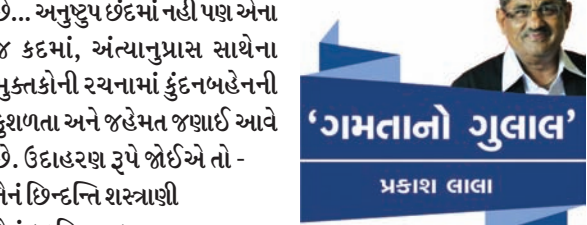
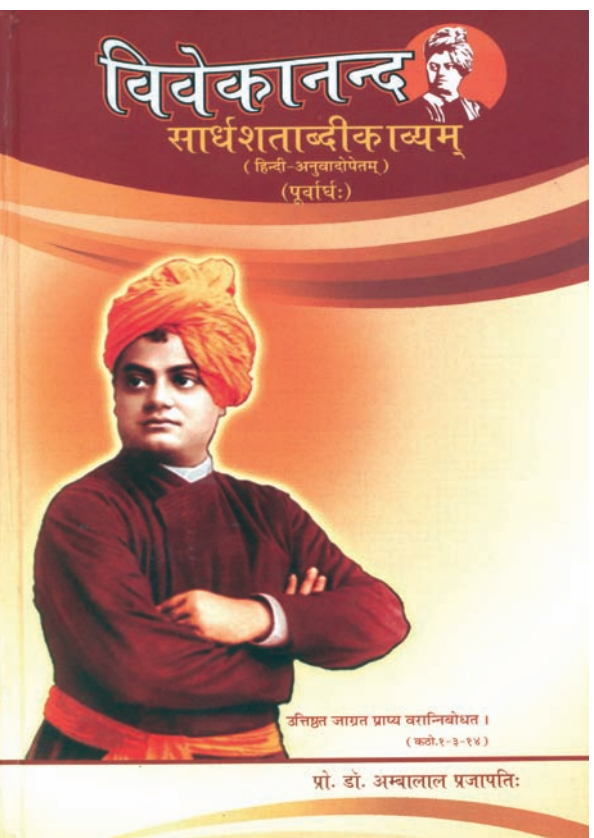
‘આસ્વાદ’માં ઉર્દૂશાયરીઓનો ભાવાનુવાદ મુક્તક સ્વરૂપે અપાયો છે... અનુષ્ટુપ છંદમાં નહીં પણ એના જ કદમાં, અત્યાનુપ્રાસ સાથેના મુક્તકોની રચનામાં કુંદનબહેનની કુશળતા અને જહેમત જણાઈ આવે છે. ઉદાહરણ રૂપે જોઈએ તો - નેનં ઇન્દ્રિન્તિ શરન્નાણી નેનં દહિતિ પાવકઃ ન ચૈનં કલેદયન્ત્યાયો ન શોષયતિ મારુતઃ! (અધ્યાય-૨, શ્લોક-૨૩) આ શ્લોકનો ગુજરાતી પદ્યમાં એમણે કરેલો ભાવાનુવાદ છે: ‘ના તો હથિયાર કરી શકે ઘાયલ તેને, ના તો આગ પણ બાળી શકે એને, પાણીમાં તાકાત નથી એને પલાળવાની, અજબ લાગે છે વાત ને તેની કલાની. હવા પણ તેને કઠી સૂકવી નથી શકતી, એ નથી મરતો અનાદિથી અનંત સુધી.’ વળી આ શ્લોક - ‘પાંસાસિ જિજ્ઞાંસી યથા વિહાય નવાનિ ગુહણાતિ નરોડપરાણિ। તથા શરીરાણ વિહાય જણા-

ન્યન્માનિ સંમાતિ નવાતિ દેહી।’ (અધ્યાય-૨, શ્લોક-૨૨) આ શ્લોકનો ભાવાનુવાદ - ‘શરીર તો આત્માનો માત્ર પોષાક છે, બાકી તો શરીર આ ફક્ત રાખ છે. જૂનો પોષાક તો બદલવાનો છે, નવો પહેરવેશ પાછો પહેરવાનો છે. શરીર ત્યાગીને કોણ જાણે જાય છે ક્યાં, શોધી કાઢે છે નવું ઘર ત્યાં.’ આમ, આસ્વાદમાં ગહન ગીતાબોધ અતિ સરળતાથી પ્રસ્તુત કરાયો છે. એ જ રીતે - યદા યદા હી ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્ભવતી ભારત।

જ્યારે ધર્મ કેરો, પછી લુંટાવા લાગે ખજાનો સજ્જન કેરો તો પછી જ જગમાં થવું પ્રગટ મારે, દુનિયા આખીમાં રહેવું હાજર મારે’ શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતાના અદારેય અધ્યાયના દરેકે શ્લોકોનો જનાબ અનવર જલાલપુરીએ જે રીતે ઉર્દૂશાયરીમાં મર્મ-સાર રજૂ કર્યો છે તેમાં એમના સમર્થ કવિકર્મની પ્રતીતિ મળે છે. બસ એ રીતે આસ્વાદમાં ગુજરાતી ભાષામાં બબ્બે પંક્તિનાં મુક્તકોમાં, એ બધા જ શ્લોકોને વિનિષ્ક પણ સરળ-પ્રવાહી શૈલીમાં, સર્ગળ લયબધ્ધતા જાળવીને પદ્યમાં અવતરિત કરવાના સુંદર પ્રયાસમાં મુ. કુંદનબહેનની બૌદ્ધિક સજ્જતા-જહેમત, નિષ્ઠા અને કવિકર્મનો સુપેરે પરિચય આપણને મળે છે...

‘કર્મણ્યેવાધિકારસ્તે મા ફલેષુ કદાચન્...’ અર્થાત્ ‘કર્મ જેમાં ફળની ઈચ્છા ન હો, કર્મ જેમાં કોઈ પ્રદર્શન ન હો, કર્મ છોડવાની તું હઠ ન કર, એ રસ્તેથી તારો સમય પસાર ન કર.’ એવું કહેનાર કુંદનબહેને માત્ર એમની કૃષ્ણને ગીતાપ્રીતિથી પ્રેરાઈને, ગીતાજ્ઞાનને સહજ સ્વરૂપે વહેંચવાના, ફળરહિત કરેલા કર્મ માટે અભિનંદન... સંસ્કૃતિના વિદ્વાન પ્રાધ્યાપક ડૉ. રશ્મિકાન્ત મહેતા સાહેબે ‘આસ્વાદ’ના આવકારમાં જણાવ્યું છે તેમ ‘પદ્યાનુવાદ એટલો સરળ છે કે પુરોગામીની રચનાઓથી સ્વતંત્રપણે આનો આસ્વાદ લઈ શકાય છે...’ ગાંધીનગરની સેન્ટ ઝેવિયર્સ હાઈસ્કૂલનાં હિન્દી વિષયનાં વિદ્યાર્થીઓનાં પ્રેમાળ, લોકપ્રિય

શિક્ષક કુંદનબહેનને નિવૃત્તિમાં પણ સતત પ્રવૃત્તિશીલ રહી આપણે આનું સરસ પુસ્તક આપવા બદલ પ્રણામ. બીજું પુસ્તક ‘વિવેકાનન્દ-સાર્થશતાબ્દિ કાવ્યમ’ ગુજરાત વિભાગના નિવૃત્ત અધ્યાપક તથા ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટીના કાર્યકારી ઉપકુલપતિ તરીકે સેવાઓ આપી ચૂકેલા માનનીય ડૉ. અમ્બાલાલ પ્રજાપતિ રચિત ‘વિવેકાનન્દ-સાર્થશતાબ્દિ કાવ્યમ’. ડૉ. પ્રજાપતિ સાહેબનો આ ચોથો દીર્ઘ કાવ્યગ્રંથ છે. પ્રસ્તુત પુસ્તક એ દૃષ્ટિએ બહુમૂલ્ય બની રહે છે કે ભારતીય-હિન્દુ સંસ્કૃતિ-ધર્મ ગૌરવની ધજા વિશ્વમાં ફરકાવનારા તથા દુર્બળ-દરિદ્ર-સ્ત્રી-યુવાનોના સમૃદ્ધ જીવન માટે ઝડૂમનાર સ્વામી વિવેકાનન્દજીના સમગ્ર જીવન-કવનને એમાં સંસ્કૃત શ્લોકોમાં વર્ણવાયું છે. સંસ્કૃત શ્લોકોના માધ્યમથી કવિશ્રીએ વિવેકાનન્દજીના જન્મથી લઈને કન્યાકુમારીદર્શન સુધીનું વર્ણન સમાવી લીધું છે. તેમની વિદ્યાર્થીવસ્થા, સ્વામી રામકૃષ્ણ પરમહંસ સાથેનું મિલન, ભારત ભ્રમણ દરમિયાન વિવિધ પ્રદેશોની સ્થિતિનું ચિંતન, કન્યાકુમારી પાતેના શિલાસ્મારક - એ બધાનું મર્મસ્પર્શીય વર્ણન કાવ્યપુસ્તકમાં પાઠકોને ઉપલબ્ધ થયું છે.

‘વિવેકાનન્દ-સાર્થશતાબ્દિ કાવ્યમ’ની મજા પડે એવી વિશેષતા એ છે કે એમાં કવિ ડૉ. અમ્બાલાલભાઈએ અતિ સરળ સંસ્કૃતમાં અનુષ્ટુપ છંદમાં ૧૭૬ શ્લોકો-સુભાષિતોમાં વિશ્વ-સંયાસી યુગપુરુષ સ્વામી વિવેકાનન્દની વંદના કરતાં ગુજરાત આવી પહોંચ્યા તેનું વર્ણન કરતો શ્લોક જોઈએ: ‘સ્વામી તતસ્સમાયાતો ગુજરાતં ગુણાન્વિનામ। શ્રીકૃષ્ણકર્મભૂમિં ચ ભ્રમણં કુર્વન્ ભારતે।’ ‘સ્વામિજી ભારતમાં ભ્રમણ કરતાં કરતાં ગુણસભર શ્રીકૃષ્ણની કર્મભૂમિ ગુજરાતમાં આવી પહોંચ્યા.’ આવા સુંદર-સરળ શ્લોકો સભર પુસ્તકમાં સર્જકે શ્લોકોની સાથે વચ્ચે વચ્ચે યથાવસરે એવા જ સુંદર સુભાષિતો પણ રચ્યાં છે. ઉદાહરણ તરીકે ‘ન ચ દર્શન વિના મુક્તિ ન દર્શન જ્ઞાન વિના। માયામયે ચ સંસારે ન તુ જ્ઞાનં ગુરું વિના।’ (પરમાત્મ પરમાત્માનાં દર્શન વિના મુક્તિ નથી મળતી, જ્ઞાન વિના દર્શન નથી થતાં અને આ માયામય સંસારમાં ગુરુ વિના જ્ઞાન મળતું નથી.) આમ કુલ ૧૭૬ શ્લોકોમાં ૩૩ જેટલાં બોધપ્રદ-માર્ગદર્શક સુભાષિતો આપણને મળે છે. દરેક શ્લોક-સુભાષિત સાથે હિંદીમાં તેની સમજૂતિ તેમજ તેમાં પ્રયોજાયેલ છંદ-અલંકાર મઠયો ભાષાવેભવ તેની વિષિષ્ટતા છે. સંસ્કૃતના વિદ્વાન પ્રાધ્યાપક ડૉ. અમ્બાલાલ પ્રજાપતિને પ્રસ્તુત પુસ્તક માટે હાર્દિક અભિનંદન તથા નિવૃત્તિકાળમાં હજીય સરસ સાહિત્ય આપના રહેશે એવી શુભેચ્છા પાઠવીએ.

